

POSTANOWIENIE

Dnia 9 czerwca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Krzysztof Wiak (przewodniczący)

SSN Paweł Księżak

SSN Mirosław Sadowski (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi D.O.,
na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki
w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym we Wrocławiu w sprawie o sygn.I ACa
2865/25,
z udziałem Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 9 czerwca 2026 r.,

1. oddala skargę;

**2. zwalnia D.O. od kosztów sądowych
w zakresie opłaty od skargi na przewlekłość w postępowaniu
przed Sądem Najwyższym w sprawie o sygn. I NSP 127/26.**

Paweł Księżak Krzysztof Wiak Mirosław Sadowski

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 2 marca 2026 r. D.O. (dalej: „skarżący”) złożył skargę na przewlekłość postępowania toczącego przed Sądem Apelacyjnym we Wrocławiu w sprawie o sygn. I ACa 2865/25. Skarżący wniósł o:

1. stwierdzenie przewlekłości postępowania w powyższej sprawie;
2. przyznanie od Skarbu Państwa na jego rzecz kwoty 2000 zł;
3. zwolnienie od uiszczenia opłaty od skargi.

W uzasadnieniu skarżący m.in. wskazał, iż w przedmiotowej sprawie nie dokonano żadnych istotnych czynności. W ocenie skarżącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych w celu wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie.

Odpowiedź na powyższą skargę złożył Prezes Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu. W piśmie z dnia 16 marca 2026 r. wniósł o jej oddalenie.

W uzasadnieniu pisma Prezes Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu wyjaśnił, że w niniejszej sprawie nie można stwierdzić beczynności ani opieszałości Sądu Apelacyjnego. Nie wystąpiły odstępstwa od czasu zwyczajowo koniecznego do wykonania czynności niezbędnych do rozpoznania sprawy Skarżącej. Postępowanie w tej sprawie nie jest prowadzone w sposób rozwlekły.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga jest niezasadna i zasługiwała na oddalenie.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 1725, dalej: „ustawa o skardze na przewlekłość postępowania”), strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia

sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

Ustawa nie określa terminu, po upływie którego następuje przewlekłość postępowania. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że stan taki będzie miał zasadniczo miejsce w przypadku beczynności sądu drugiej instancji w zakresie wyznaczenia terminu rozprawy apelacyjnej, przekraczającej 12 miesięcy (tak np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 9 stycznia 2019 r., I NSP 4/18; z 10 czerwca 2020 r., I NSP 67/20; z 21 lutego 2018 r., III SPP 3/18). Jednocześnie należy zaznaczyć, że dla oceny, czy w danej sprawie doszło do przewlekłości postępowania, znaczenie ma nie tylko sam sztywny upływ czasu, ale wymagają również rozważenia wszystkie okoliczności wpływające na przebieg danego postępowania – w tym również podejmowane przez sąd czynności oraz postępowanie skarżącego. W orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się, że przewlekłość postępowania może nastąpić zarówno wtedy, gdy sąd nie podejmuje żadnych czynności, jak i wtedy, gdy je podejmuje, ale są one nieprawidłowe i w ich następstwie dochodzi do zwłoki w rozpatrzeniu sprawy (np. postanowienie Sądu Najwyższego z 24 lutego 2016 r., III SPP 53/15).

W realiach niniejszej sprawy wskazać należy, iż Skarżący wniósł apelację od wyroku sądu I instancji w dniu 23 grudnia 2025 r. (data wpływu do Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu). Sprawa została skierowana do SLPS i został jej nadany numer I ACa 2865/25. W dniu 18 lutego 2026 r. zostało wydane zarządzenie dekretacyjne o zwolnieniu powoda od kosztów sądowych w zakresie opłaty sądowej od apelacji oraz zarządzenie o doręczeniu pełnomocnikowi strony pozwanej odpisu apelacji. W dniu 6 marca 2026 r. wpłynęła do Sądu odpowiedź strony pozwanej na apelację powoda. Obecnie sprawa oczekuje na wyznaczenie terminu rozprawy, stosownie do zawartego w apelacji wniosku o przeprowadzenie rozprawy, zgodnie z kolejnością wpływu.

Zdaniem Sądu Najwyższego, na podstawie wyżej wskazanych okoliczności sprawy nie można stwierdzić beczynności ani opieszałości Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu, nie wystąpiły odstępstwa od czasu zwyczajowo koniecznego do wykonania czynności niezbędnych do rozpoznania sprawy skarżącego.

Wobec zawartego w treści skargi wniosku skarżącego o zwolnienie

od kosztów sądowych w zakresie opłaty od skargi na przewlekłość postępowania, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. Dz.U. 2025, poz. 1228) w zw. z art. 8 ust. 2 i art. 17 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania zwolnił skarżącego od wniesienia opłaty od skargi na przewlekłość postępowania w postępowaniu toczącym się przed Sądem Najwyższym w sprawie I NSP 127/26.

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

[a.ł.]

Paweł Księżak Krzysztof Wiak Mirosław Sadowski